

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банку на фінансовому ринку»
на тему: «Трансформація національної платіжної системи в умовах впливу
цифрових технологій»

Виконавець:

студентка
факультету
Юшкевич К.В.

Кредитно-економічного

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач Гаркуша Ю.О. _____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми В умовах ринкової трансформації перед Україною постали питання, пов'язані з розвитком національних платіжних систем та підтриманням стабільного обігу грошових коштів. Платіжні системи та системи розрахунків грають одну із найважливіших ролей в економіці будь-якої країни. Вони забезпечують здійснення суб'єктами економіки переказу грошових коштів та розрахунків за зобов'язаннями, що з'являються у процесі здійснення економічної діяльності. Надійні та ефективні платіжні системи є гарантією стабільного функціонування банківської системи та економіки в цілому.

Мета дослідження обґрунтувати теоретичні і методичні основи функціонування національних платіжних систем в умовах впливу цифрових технологій та розробити практичні рекомендації щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- визначити сутність та значення платіжної системи для економіки;
- визначити які цифрові технології введені в платіжні системи;
- проаналізувати розвиток платіжних карток в умовах трансформації;
- розглянути діяльність системи електронних платежів;
- розкрити механізми здійснення грошових платежів в Україні;
- проаналізувати цифрові платформи;
- розглянути чинники, що сприяють повноцінному функціонуванню платіжних систем;
- вивчити організаційну структуру ринку платіжних карток та облік операцій з використанням платіжних карток НСМЕР;
- запропонувати шляхи вдосконалення національної електронної платіжної системи України;
- проаналізувати проблематику подальшого розвитку платіжної системи України та запропонувати шляхи їх вирішення.

Об'єкт дослідження процес трансформації національної платіжної системи в умовах впливу цифрових технологій.

Предмет дослідження теоретичні та практичні основи трансформації національної платіжної системи в умовах впливу цифрових технологій.

Методи дослідження Методологічну основу дипломної роботи складають теоретичні дослідження вітчизняних та зарубіжних економістів у сфері платіжної системи, законодавчі акти України та нормативні матеріали Національного банку України, що регламентують порядок проведення платіжного обороту та грошових переказів шляхом користуванням послуг платіжних систем.

Інформаційна база дослідження Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, постанови та декрети Кабінету Міністрів України, укази Президента України, нормативні документи Національного банку України, банківських установ, підприємств.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Загальний обсяг роботи становить 93 сторінки. у тому числі на них розміщено таблиць 9, ілюстрацій 19, список використаної літератури зі 37 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи функціонування національної електронної платіжної системи України в умовах цифрових технологій» досліджено сутність національної електронної платіжної системи, механізм її розвитку в умовах трансформації, а також сутність цифрових технологій у банківському секторі.

У другому розділі «Аналіз платіжних систем в умовах трансформації» проаналізовано діяльність системи електронних платежів в Україні, проведений аналіз розвитку ринку платіжних карток в умовах впливу цифрових технологій та проаналізовано функціонування вітчизняної системи переказу грошей та цифрових платформ.

У третьому розділі «Перспективи розвитку національних платіжних систем» розглянуто зарубіжний досвід функціонування платіжних систем в умовах цифрових технологій. Проведено аналіз проблем розвитку національних платіжних систем та запропоновані шляхи їх подолання.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Платіжна система є основоположною складовою національної економіки, центральним щаблем фінансово-банківської системи. Раціональна і розумна організація платіжної системи сприяє удосконаленню відносин в грошово-кредитній сфері, здійсненню міждержавних валютних розрахунків, а також ефективному функціонуванню національного господарства. Розвиток платіжної системи України носив поступовий характер. Він пройшов шість етапів. СЕП НБУ стала першою серйозною дією в процесі розвитку і стала основою для створення системи ПРОСТІР.

2. На сьогоднішній день ринок платіжних карток знаходиться в стадії розвитку. Ринок грошових переказів в Україні розвивається досить активно, що підтверджується збільшенням обсягу емітованих платіжних карток та їхніх держателів, кількості та суми безготівкових операцій із використанням карток, розширенням мережі банкоматів і термінального обладнання, використанням різних типів карток тощо. Немає жодних сумнівів, що найближчим часом більшість внутрібанківських систем переказів спробують набути статусу загальнонаціональних і міжнародних. На зростання конкуренції, зниження тарифів і зростання якості послуг також впливає конкуренція з боку сучасних карткових і криптографічних технологій переказу коштів.

3. При аналізі вітчизняної практики здійснення електронних платежів за допомогою платіжних карт в Україні, було оцінено, власне, ринок платіжних карт; їх види та основні складові; проведено соціологічне дослідження серед людей з різних вікових категорій; статистично проаналізовано поширення пластикових карт при здійсненні розрахунків; описано діяльність інтернет- банкінгу та його складові та актуальність мобільного банкінгу серед населення.

АНОТАЦІЯ

«Юшкевич Ксенія Володимирівна»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою
«Управління діяльністю банку на фінансовому ринку»

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єктом дослідження є процес трансформації національної платіжної системи в умовах впливу цифрових технологій.

У роботі розглядається національна платіжна система та процес її розвитку.

Проаналізовано сутність національної електронної платіжної системи, механізм її розвитку в умовах трансформації, а також сутність цифрових технологій у банківському секторі; аналіз розвитку ринку платіжних карток в умовах впливу цифрових технологій та проаналізовано функціонування вітчизняної системи переказу грошей та цифрових платформ; розглянуто зарубіжний досвід функціонування платіжних систем в умовах цифрових технологій. Проведено аналіз проблем розвитку національних платіжних систем та запропонованні шляхи їх подолання.

На основі проведеного дослідження ми зробили наступні висновки:

- Україна має великий потенціал щодо збільшення емісії платіжних карт;
- рост доходів на ринку платіжних карт повинен опиратися на збільшення частки торгових операцій у загальному кількості операцій з використанням карт
- оптимізація управлінської структури банків повинна спиратися на скорочення і виведення за межі банку функцій які їм невластиві безпосередньо банківського бізнесу, а саме: інформаційне та технічне обслуговування платіжних трансакцій, моніторинг та обслуговування спеціалізованого обладнання;
- структура учасників ринку платіжних систем повинна змінюватися за рахунок створення спеціалізованих компаній, які будуть забезпечувати розвиток і обслуговування специфічних сегментів цього ринку: торговий і технічний еквайринг, технічне обслуговування термінального та іншого банківського обладнання і т.п ..

Ключові слова: банк, платіжна система, цифрові технології, блокчейн,

ANNOTATION

«Yushkevich Ksenia Volodymirivna»,
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance» for the
master's program of professional direction
«Managing the activities of banks in the financial market»

Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research is the process of transformation of the national payment system under the influence of digital technologies. The paper considers the national payment system and the process of its development. The essence of the national electronic payment system, the mechanism of its development in the conditions of transformation, as well as the essence of digital technologies in the banking sector are analyzed; analysis of the development of the payment cards market under the influence of digital technologies and analyzed the functioning of the domestic money transfer system and digital platforms; The foreign experience of payment systems functioning in the conditions of digital technologies is considered. The analysis of problems of development of national payment systems and suggestion of ways to overcome them is carried out. Based on our research, we made the following conclusions:
-Ukraine has great potential for increasing the issue of payment cards;
- The growth of revenues on the payment cards market should be based on an increase in the share of trade operations in the total number of operations using cards
-optimization of the management structure of banks should be based on the reduction and withdrawal of functions outside the bank that they are not directly related to the banking business, namely: information and maintenance of payment transactions, monitoring and servicing of specialized equipment;
The structure of the payment system market participants should be changed through the creation of specialized companies that will provide development and service of specific segments of this market: trade and technical acquiring, technical maintenance of terminal and other banking equipment, etc.

Key words: bank, payment system, digital technologies, blockchain